NORAKSTS
Lieta Nr. C110**87**916

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs 2016. gada 28. oktobrī

Cēsu rajona tiesa:
tiesnese D. Ročāne
izskatīja rakstveida procesā civillietu **/pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.**

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Tiesā 2016. gada 9. augustā saņemta prasītāja /pers. A/ (turpmāk-prasītājs) maza apmēra prasība pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk-atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna – dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimis /datums/, uzturam.

Prasības pieteikumā prasītājs norādījis, ka ar atbildētāju dzīvo šķirti no 2007. gada. Laikā kopš ar atbildētāju dzīvo šķirti, atbildētāja par bērnu nekad nav interesējusies, nav palīdzējusi bērnu uzturēt, un prasītājs arī nav palīdzību prasījis. Tomēr bērnam augot lielākam, trūkst līdzekļu viņa izskološanai, tāpēc prasītājs lūdz, lai no atbildētājas ar tiesas spriedumu tiktu piedzīti uzturlīdzekļi dēla uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā. Lūdzis noteikt nekavējošu sprieduma izpildi.

Atbildētājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmās daļas noteikumiem 2016. gada 16.augustā uz viņas deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts kopā ar paskaidrojuma veidlapu, nosakot termiņu paskaidrojuma iesniegšanai līdz 2016. gada 31.augustam.

Ar tiesneses 2016. gada 12. septembra lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā, noteikts datums 2016. gada 28. oktobris, kad sprieduma noraksts saņemams tiesas kancelejā.

Pusēm saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmās daļas noteikumiem ar 2016. gada 12.septembra paziņojumu paziņots par sprieduma noraksta saņemšanas datumu tiesas kancelejā.

Tiesā 2016. gada 22. septembrī kā neizsniegti saņemti atpakaļ atbildētājai sūtītais prasības pieteikuma noraksts ar uzziņu, ka piegādes laikā adresāts nav bijis mājās, aicinājums ievietots pasta kastītē, sūtījums atgriezts tiesai, jo beidzies tā glabāšanas laiks pasta iestādē.

Tiesā 2016. gada 19. oktobrī saņemts atpakaļ kā neizsniegts arī atbildētājai sūtītais paziņojums par lietas izskatīšanu un sprieduma noraksta saņemšanu ar uzziņu, ka piegādes laikā adresāts nav bijis mājās, aicinājums ievietots pasta kastītē, sūtījums atgriezts tiesai, jo beidzies tā glabāšanas laiks pasta iestādē.

Neskatoties uz to, ka tiesas sūtījumi atbildētājai saņemti atpakaļ kā neizsniegti, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrajā daļā ietvertajai prezumpcijai, atzīstams, ka par tiesā celto prasību un sprieduma noraksta saņemšanas datumu atbildētājai ir paziņots, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta piektās daļas otrā teikuma noteikumiem fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3. punkta un otrās daļas noteikumiem, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56. pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu, un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrās daļas noteikumiem tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, un no pasta dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Tiesā līdz lietas izskatīšanai nav saņemts atbildētājas paskaidrojums par celto prasību.

Pie minētiem, lietā konstatētiem faktiem un tos apstiprinošiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasības pieteikuma noraksta un paziņojuma par lietas izskatīšanu un sprieduma noraksta saņemšanu nesaņemšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, un lieta izskatāma, pamatojoties uz lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem

M o t ī v u d a ļ a

Pārbaudot un izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopumā, tiesa atzīst, ka prasītāja prasība par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgā bērna /pers. C/ uzturam ir pamatota, likumīga un apmierināma pilnībā tālāk minēto apsvērumu dēļ.

Ar prasības pieteikumam pievienoto /pers. C/ dzimšanas apliecības kopiju pierādīts, ka uz lietas izskatīšanas dienu bērns ir 10 gadus vecs, ka par bērna tēvu ir reģistrēts prasītājs, bet par bērna māti ir reģistrēta atbildētāja /pers. B/, kurai, stājoties laulībā, 2009. gada 20. jūnijā uzvārds mainīts uz /uzvārds/.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto, ka bērns dzīvo kopā ar prasītāju, tādējādi atrodoties viņa aprūpē un uzraudzībā, jo atbildētāja nav cēlusi iebildumus pret šādu faktu. To pierāda arī Pārgaujas novada pašvaldības 2016. gada 20. jūlija izziņa par /pers. C/ deklarēto dzīvesvietu, kas sakrīt ar prasītāja deklarēto dzīvesvietu.

Tiesa atzīst, ka visi iepriekš minētie, lietā konstatētie fakti veido likumīgu un pietiekošu pamatu prasītāja tiesībām uz prasījumu par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, jo saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmās, otrās un piektās daļas noteikumiem vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu un pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Bet minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumiem Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" sākot no 2016. gada 1. janvāra minimālā mēneša darba alga normāla darba laika ietvaros noteikta 370 *euro*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt ik mēnesi minimālos uzturlīdzekļus katram savam bērnam

no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tādējādi pēc matemātiska aprēķina (30% no 370 EUR=0,30x370 EUR=111 EUR) bērnam no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai mēnesī maksājamais minimālais uzturlīdzekļu apmērs neatkarīgi no vecāka spējām uzturēt bērnu un mantiskā stāvokļa no 2016. gada 1. janvāra ir 111 EUR.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus dēla uzturam ik mēnesi līdz bērna pilngadībai valstī noteiktajā minimālajā apmērā. Tādēļ tiesa uzskata, ka nav tiesiskas nozīmes ne atbildētāja spējai uzturēt bērnu, ne viņas ienākumu un mantiskā stāvokļa izvērtējumam, jo minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, ir noteicis Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tādējādi no atbildētāja nosakāmais uzturlīdzekļu apmērs nepilngadīgā bērna uzturam nav saistāms un samērojams ne ar atbildētājas mantisko stāvokli, ne atbildētājas spējām uzturēt bērnu, ne ar bērna vajadzībām.

Tiesai nav pamata apšaubīt to, ka atbildētāja nenodrošina bērnu ar minimālo uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi, jo viņa nav cēlusi iebildumus pret prasībā norādīto.

Tiesa atzīst, ka pie minētiem apstākļiem, izvērtējot lietā esošos un pārbaudītos rakstveida pierādījumus to kopumā, prasītāja prasība ir apmierināma. No atbildētājas prasītāja labā bērna – dēla /pers. C/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi 111 EUR apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Prasītājs nav norādījis laiku, no kura tiesai uzsākama uzturlīdzekļu piedziņa. Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļu piedziņa no atbildētājas uzsākama ar 2016. gada 9. augustu, kad prasība iesniegta tiesā, jo likumdevējs saista prasītāja tiesības saņemt uzturlīdzekļus bērna uzturam ar brīdi, kad viņš tiesā prasa savu tiesību realizāciju.

Pēc prasītāja lūguma un saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumiem spriedums par uzturlīdzekļu piedziņa izpildāms nekavējoties.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmās daļas noteikumiem „tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai".

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Konkrētajā gadījumā valsts nodeva saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu un matemātisku aprēķinu ir nosakāma 199,80 EUR apmērā (111 EURx 12=1332 EUR; 15% no 1332 EUR=199,80 EUR); bet izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu to faktiskajā apmērā lietā ir 5,15 EUR (lietas 2. lapa). Tādējādi no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 199,80 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 5,15 EUR, jo prasītājs no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem ir atbrīvots.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem atbildētājai nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par valsts ienākumos piedzītajiem tiesas izdevumiem – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 177. pantu, 179. panta pirmo, otro, piekto daļu, Civilprocesa likuma 8. pantu, 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu, 42. panta pirmo daļu, 45., 97., 193., 204.[1] pantu, 205. panta pirmās daļas 1. punktu, 250.[27] panta pirmo, otro daļu, 440. [2], 440. [3] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt pilnībā prasītāja /pers. A/ maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Piedzīt no atbildētājas /pers. B/ par labu prasītājam /pers. A/ uzturlīdzekļus bērna – dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimuša /datums/, uzturam 111 EUR (simt vienpadsmit *euro*) apmērā ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama prasītāja kontā Nr. /konta numurs/ AS „SEB banka".

Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt nekavējoši, sākot ar 2016. gada 9.augustu.

Piedzīt no atbildētājas /pers. B/ valsts ienākumos tiesas izdevumus – valsts nodevu 199,80 EUR (simt deviņdesmit deviņus *euro* 80 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 5,15 EUR (piecus *euro* 15 centus).

Noteikt atbildētājai /pers. B/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu var pārsūdzēt puses, bet spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos var pārsūdzēt atbildētājs Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Cēsu rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) D. Ročāne

NORAKSTS PAREIZS

Cēsu rajona tiesas tiesnese D. Ročāne

Cēsīs 27.10. 2016.